

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen och av 1 och 2 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att sjukförsäkringslagen och lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård ska ändras.

Det föreslås att sjukförsäkringslagen ändras så att när en företagare köper företagshälsovårdstjänsterna av en privat serviceproducent eller av en hälsovårdscentral, som i sin tur köper tjänsterna av en privat serviceproducent, kan Folkpensionsanstalten med företagarens samtycke betala företagarens ersättning för företagshälsovården enligt sjukförsäkringslagen direkt till den privata serviceproducenten på basis av serviceproducentens redovisning. Det föreslås att också lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård ändras så att Folkpensionsanstalten med lantbruksföretagarens samtycke kan betala statens andel av ersättningen för kostnaderna för ett gårdsbesök eller en arbetsplatsutredning som hänför sig till lantbruksföretagarens företagshälsovård direkt till den privata serviceproducenten. Statens andel kan uppgå till högst 40 procent av maximibeloppet per företagare.

Sjukförsäkringslagen föreslås dessutom bli ändrad så att det blir möjligt för Folkpensionsanstalten att genom en teknisk anslutning lämna ut de uppgifter som Folkpensionsanstalten redan i dagens läge har rätt att lämna ut på annat sätt till den som med stöd av ett avtal om tillhandahållande av tjänster för samordning av resor sköter samordning av resor.

Sjukförsäkringslagens bestämmelse om utlämnande av uppgifter avses träda i kraft den 1 januari 2017. Till övriga delar avses lagarna träda i kraft den 1 januari 2018.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
Ordnande av företagarnas företagshälsovård	3
Ersättande av företagarnas kostnader för företagshälsovård samt förfarande för att söka ersättning.....	3
Finansiering av företagshälsovården samt ersättning för lantbruksföretagarnas kostnader för gårdsbesök och arbetsplatsutredningar.....	5
Ersättning för resekostnader enligt sjukförsäkringslagen.....	5
1.2 Bedömning av nuläget	7
Företagshälsovården.....	7
Utlämnande av uppgift om att taket för årssjälvrisker för resekostnaderna uppnåtts	8
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	10
3.1 Ekonomiska konsekvenser.....	10
3.2 Konsekvenser för myndigheterna	10
3.3 Samhälleliga konsekvenser	10
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	11
DETALJMOTIVERING	12
1 LAGFÖRSLAG	12
1.1 Sjukförsäkringslagen.....	12
13 kap. Ersättningar som hänför sig till företagshälsovård.....	12
15 kap. Verkställighet.....	12
19 kap. Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter.....	13
1.2 Lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård	13
2 IKRAFTTRÄDANDE	14
LAGFÖRSLAG	15
1. Lag om ändring av sjukförsäkringslagen	15
2. Lag om ändring av 1 och 2 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård.....	17
BILAGA	18
PARALLELLTEXTER	18
1. Lag om ändring av sjukförsäkringslagen	18
2. Lag om ändring av 1 och 2 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård.....	21

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

Ordnande av företagarnas företagshälsovård

Det har varit möjligt för företagare och andra som utför eget arbete att sedan ingången av 1979 få ersättning enligt sjukförsäkringen för sådan förebyggande företagshälsovård som företagaren eller den som utför eget arbete ordnat för sig och sedan ingången av 2006 dessutom för sådana sjukvårdstjänster och andra hälsovårdstjänster som avses i lagen om företagshälsovård (1383/2001). Enligt 2 § 2 mom. i lagen om företagshälsovård iakttas i fråga om företagare och andra som utför eget arbete i tillämpliga delar bestämmelserna om ordnande av företagshälsovård i lagen om företagshälsovård. Det är frivilligt för företagare att ordna företagshälsovård för sig.

Företagare och andra som utför eget arbete kan i enlighet med 7 § i lagen om företagshälsovård ordna företagshälsovården genom att skaffa de tjänster som behövs från en hälsovårdscentral, genom att själv eller tillsammans med andra arbetsgivare ordna de företagshälsovårdstjänster som behövs eller genom att skaffa de tjänster som behövs från någon annan verksamhetsenhet eller person som har rätt att producera företagshälsovårdstjänster. Företagare definieras i 3 § i lagen om företagshälsovård. Enligt definitionen avses med företagare och andra som utför eget arbete en person som avses i lagen om pension för företagare (1272/2006) eller en lantbruksföretagare som avses i 3 och 13 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006).

Företagshälsovård som företagare och andra som utför eget arbete ordnar för sig ska ordnas med iakttagande av lagen om företagshälsovård samt statsrådets förordning om principerna för god företagshälsovårdspraxis, företagshälsovårdens innehåll samt den utbildning som krävs av yrkesutbildade personer och sakkunniga (708/2013). Statsrådsförordningen har utfärdats för att komplettera lagen om företagshälsovård. Vidare ska statsrådets förordning om hälsoundersökningar i arbete som medför särskild fara för ohälsa (1485/2001) iakttas.

Företagare eller andra som utför eget arbete ska på samma sätt som en arbetsgivare ingå ett skriftligt avtal om ordnande av företagshälsovård med den som producerar företagshälsovårdstjänsterna samt tillsammans med serviceproducenten utarbeta en skriftlig verksamhetsplan som baserar sig på arbetsplatsutredningen. Med verksamhetsplan avses en plan som utarbetats på förhand och som ska innehålla de allmänna målen för företagshälsovården samt de behov som grundar sig på förhållandena på arbetsplatsen och de åtgärder som föranleds av dessa. Verksamhetsplanen ska årligen ses över på grundval av arbetsplatsbesök och andra utredningar som utförs inom företagshälsovården.

Ersättande av företagarnas kostnader för företagshälsovård samt förfarande för att söka ersättning

Enligt 9 § i lagen om företagshälsovård har arbetsgivare, företagare och andra som utför eget arbete rätt till ersättning för kostnaderna för företagshälsovården i enlighet med vad som föreskrivs i sjukförsäkringslagen (1224/2004). För att kostnaderna för företagshälsovården ska ersättas förutsätts att företagshälsovården har ordnats utifrån arbetsplatsens behov, enligt god företagshälsovårdspraxis och att de övriga förutsättningarna för ersättning uppfylls. Principerna för god företagshälsovårdspraxis anges i lagen om företagshälsovård.

Företagare och andra som utför eget arbete har rätt till ersättning för sådana godtagbara kostnader för verksamhet enligt 12 och 14 § i lagen om företagshälsovård som är nödvändiga och skäligen. Förutom för förebyggande verksamhet är det också möjligt att få ersättning för sjukvård. Med sjukvård avses öppen sjukvård på allmänläkarnivå samt specialistläkares verksamhet till den del som den baserar sig på en företagshälsovårdsläkares behovsprövning vid utredning av arbetsförmågan och vårdmöjligheterna. Det kalkylerade maximibeloppet per företagare som årligen fastställs av Folkpensionsanstalten utgör grunden för den ersättning som betalas. Folkpensionsanstalten justerar årligen maximibeloppen i enlighet med den allmänna kostnadsutvecklingen. Maximibeloppen för 2016 har i fråga om företagarens företagshälsovård fastställts enligt följande: arbetsplatsutredning 873 euro, annan förebyggande företagshälsovård 437 euro och sjukvård 311 euro.

Enligt 13 kap. 5 § i sjukförsäkringslagen ersätts av de kostnader för ordnande av företagshälsovård som orsakas företagare och andra som utför eget arbete 50 procent, dock högst till det årliga kalkylerade maximibeloppet. Ersättningen är dock 60 procent av kostnaderna för förebyggande företagshälsovård, om företagaren eller den som utför eget arbete har avtalat med företagshälsovården om hur upprätthållandet, uppföljningen och ett tidigt stödande av arbetsförmågan ska förverkligas. Maximibeloppen för ersättningarna för 2016 har fastställts enligt följande: arbetsplatsutredning 436,50 euro (ersättningen 50 procent) eller 523,80 euro (ersättningen 60 procent), övrig förebyggande företagshälsovård 218,50 euro (ersättningen 50 procent) eller 262,20 euro (ersättningen 60 procent) samt sjukvård 155,50 euro (ersättningen 50 procent).

Företagaren eller den som utför eget arbete ska söka ersättning för kostnaderna för företagshälsovården inom loppet av sex månader efter det att kostnaderna i fråga har betalats. Om företagaren har ingått ett avtal om företagshälsovård med en privat serviceproducent, betalar företagaren först själv sina kostnader och söker därefter ersättning hos Folkpensionsanstalten. Från och med ingången av kalenderåret 2015 har företagaren inte behövt foga kvittot över betalningen till ansökan om ersättning, utan Folkpensionsanstalten begär vid behov att få kvittot för att säkerställa att tidsfristen på sex månader iakttagits och att kostnaderna betalats.

När företagare eller andra som utför eget arbete skaffar sina företagshälsovårdstjänster av en hälsovårdscentral som en kommun är huvudman för, betalar företagaren endast självriskandelen till kommunen. För den resterande delen av kostnaderna för företagshälsovården söker kommunen genom ett redovisningsförfarande ersättning hos Folkpensionsanstalten inom loppet av sex månader efter tillhandahållandet av tjänsterna. Om den kommun som är huvudman för hälsovårdscentralen inte själv eller tillsammans med andra kommuner producerar företagshälsovårdstjänster, kan kommunen ingå ett avtal om att köpa tjänsten av en utomstående serviceproducent. I samband med köpta tjänster kan redovisningen till Folkpensionsanstalten göras endast av den kommun som är huvudman för hälsovårdscentralen. Även då ska avtalet om företagshälsovård ha ingåtts mellan kommunen och företagaren.

Bestämmelser om uppföljning av kostnaderna och verksamheten i anslutning till företagshälsovården samt om rätt att företa granskningar finns i 13 kap. 9 § i sjukförsäkringslagen. Folkpensionsanstalten har rätt att av arbetsgivare, företagare eller andra som utför eget arbete samt av en kommun eller en annan sökande få de uppgifter om kostnaderna och verksamheten i anslutning till företagshälsovården som anstalten behöver för att kunna följa hur företagshälsovården genomförs. Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att granska bokföringen i anslutning till den företagshälsovård som en arbetsgivare eller en annan sökande ordnat.

Finansiering av företagshälsovården samt ersättning för lantbruksföretagarnas kostnader för gårdsbesök och arbetsplatsutredningar

Ersättningarna för företagshälsovårdskostnaderna finansieras av sjukförsäkringens arbetsinkomstförsäkring. Av den andel som 2015 ersattes med premierna för arbetsinkomstförsäkringen betalade arbetsgivarna 71,2 procent, arbetstagarna och företagarna 28,2 procent samt staten 0,6 procent. Statens andel täcker lantbruksföretagarnas självriskandel för gårdsbesök eller arbetsplatsutredningar, vilka för lantbruksföretagare är avgiftsfria upp till det årliga kalkylerade maximibeloppet per företagare.

Ersättningen för kostnaderna för gårdsbesök eller arbetsplatsutredningar uppgår enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984) högst till den kostnad som ligger till grund för det maximibelopp per företagare och år som Folkpensionsanstalten med stöd av 13 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen fastställer årligen. Från kostnaden avdras den ersättning som betalas enligt sjukförsäkringslagen.

Med avvikelse från övriga företagare får lantbruksföretagare ersättning för kostnaderna för gårdsbesök eller arbetsplatsutredningar upp till det kalkylerade maximibeloppet per företagare. En kostnad som är högst lika stor som maximibeloppet ersätts till fullt belopp oberoende av om de i verksamhetsplanen för företagshälsovården genom företagshälsovårdssamarbete har avtalat om ett förfarande och åtgärder för upprätthållande, uppföljning och ett tidigt stöd-jande av arbetsförmågan. Om det inte har avtalats om och utarbetats något gemensamt förfarande, ersätts med stöd av sjukförsäkringslagen 50 procent av maximibeloppet för kostnaderna för gårdsbesök och arbetsplatsutredningar och resterande 50 procent med stöd av lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård. Om det har avtalats om och utarbetats ett gemensamt förfarande, ersätts med stöd av sjukförsäkringslagen 60 procent av maximibeloppet för kostnaderna för gårdsbesök och arbetsplatsutredningar och resterande 40 procent med stöd av lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård. Maximibeloppet för ersättningen är detsamma oberoende av om det finns ett förfarande eller inte. I maximibeloppet för annan förebyggande företagshälsovård än gårdsbesök eller arbetsplatsutredningar ingår inte någon statlig andel och då är ersättningen enligt sjukförsäkringslagen 50 procent, om det inte finns något förfarande, och 60 procent om det finns ett förfarande.

Om företagshälsovårdstjänsterna produceras av en kommun eller en samkommun, ersätts kommunen eller samkommunen för kostnaderna för gårdsbesök och arbetsplatsutredningar på basis av den redovisning som kommunen eller samkommunen gör till Folkpensionsanstalten. Om lantbruksföretagaren har ingått ett avtal om företagshälsovård med en privat serviceproducent, betalar företagaren först själv sina kostnader till serviceproducenten och söker därefter ersättning för kostnaderna hos Folkpensionsanstalten.

Ersättning för resekostnader enligt sjukförsäkringslagen

Med stöd av sjukförsäkringslagen betalas den försäkrade ersättning för resekostnader som hänför sig till behandlingen av en sjukdom. Resekostnaderna för en försäkrad ersätts till fullt belopp till den del kostnaderna för en enkelresa överstiger självriskandelen på 25 euro. Reseersättning betalas högst för ett belopp som motsvarar den ersättningstaxa som fastställts som grund för ersättningen. För användning av taxi betalar den försäkrade dock en s.k. förhöjd självrisk på 50 euro, om taxiresan inte har beställts från en beställningscentral som ingått avtal om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten. En beställningscentral förmedlar resor som ersätts av Folkpensionsanstalten till alla aktörer med taxitillstånd som förbundit sig till verksamhetsmodellen. I det centraliserade beställningsförfarandet förmedlas beställningen till den taxi i körskift som befinner sig närmast kunden, och därför kan kunden inte välja en

viss förare. Enligt Folkpensionsanstaltens anvisningar kan användningen av en bekant taxiförare dock anses vara ändamålsenlig när kundens sjukdom eller kroppsskada utgör ett hinder för att taxiresorna skulle ske på annat sätt eller när det är fråga om barn under 16 år eller svårt sjuka barn som ska åka taxi ensamma. Därtill kan en kund beviljas rätt att resa ensam, om kundens hälsotillstånd förutsätter det.

Om det sammanlagda beloppet av de resekostnader för ersättningsgilla resor enligt sjukförsäkringslagen eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) som den försäkrade själv ska betala och som uppstått under ett och samma kalenderår överstiger 300 euro, ersätts den överskjutande delen till fullt belopp, dock högst till ett belopp som motsvarar den fastställda ersättningstaxan. Även resekostnader som underskrider självriskandelen på 25 euro räknas med i den årliga självriskandelen. Om taxiresan inte har beställts från en beställningscentral, räknas emellertid inte självriskandelen för kostnaderna för taxiresan in i den årliga självriskandelen och ersätts inte den förhöjda självriskandelen för kostnaderna för taxiresan efter att den årliga självriskandelen uppnåtts.

Efter att taket för den årliga självriskandelen för resekostnader uppnåtts, beviljar Folkpensionsanstalten den försäkrade ett årssjälvriskkort för resekostnader (SV 191). Genom att visa upp kortet behöver den försäkrade inte betala självriskandelen till en sådan färdtjänstproducent som har ingått avtal med Folkpensionsanstalten om att de försäkrades ersättningsandel betalas som direktersättning till serviceproducenten på basis av dennes redovisning. Genom att visa upp kortet behöver den försäkrade inte heller betala självriskandelen vid resor med bilar som har kollektivtrafiktillstånd eller med taxi på Åland, förutsatt att föraren har ett avtal med Folkpensionsanstalten om fullmaktsförfarandet. Efter att taket för årssjälvriskandelen uppnåtts sänder Folkpensionsanstalten årssjälvriskkortet för resekostnader per post till den försäkrade. Innan den försäkrade erhåller självriskkortet betalar han eller hon först självriskandelen för sina resor själv och söker i efterhand ersättning hos Folkpensionsanstalten.

Utlämnande av uppgift om att taket för årssjälvriskandelen för resekostnaderna uppnåtts

I 19 kap. 5 § i sjukförsäkringslagen finns det bestämmelser om Folkpensionsanstaltens rätt att lämna ut uppgifter. I den paragrafens 1 mom. 4 punkt föreskrivs att Folkpensionsanstalten, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter, har rätt att till serviceproducenter i samband med resor som ersätts enligt sjukförsäkringslagens 4 kap. lämna uppgifter om en persons för- och efternamn, uppgifter om att personen är medlem av en arbetsplatskassa och om att han eller hon är försäkrad. Vidare har Folkpensionsanstalten rätt att till färdtjänstproducenter lämna uppgifter om uppnående av den årliga självriskandelen för resekostnaderna. Enligt 5 punkten i samma moment har Folkpensionsanstalten rätt att till den som med stöd av ett avtal om tillhandahållande av tjänster för samordning av resor sköter samordning av resor lämna uppgifter om en persons för- och släktnamn, uppgifter om att personen är medlem av en arbetsplatskassa och om personen är försäkrad, uppgift om att han eller hon är försäkrad. Folkpensionsanstalten kan dessutom till den som med stöd av ett avtal sköter samordning av resor lämna den försäkrades adress, uppgifter om uppnående av den årliga självriskandelen för resekostnader och andra uppgifter om den försäkrade som är nödvändiga för förmedlingen av resor.

I 19 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen finns det bestämmelser om utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning. I den paragrafen anges vilka av de uppgifter som nämns i 5 § i samma kapitel som kan lämnas genom att det öppnas en teknisk anslutning till uppgifterna i fråga i personregistret. De uppgifter som nämns i 19 kap. 5 § 1 mom. 4 punkten är sådana uppgifter som kan lämnas genom en teknisk anslutning. Det är alltså möjligt att lämna ut uppgifter genom en teknisk anslutning till färdtjänstproducenter. Däremot är det inte möjligt att lämna ut uppgifter genom en teknisk anslutning till den som sköter samordning av resor.

1.2 Bedömning av nuläget

Företagshälsovården

Enligt uppgifter från Statistikcentralen var 335 000 personer företagare i Finland år 2015, arbetsgivarföretagarna medräknade. År 2014 betalades det enligt FPA:s statistik över företagshälsovården ut ersättningar för företagarnas företagshälsovårdskostnader till 21 269 företagare. Då också de företagare som använt ersättningsförfarandet för arbetsgivares företagshälsovård räknas in i siffrorna, uppgick antalet företagare som omfattades av företagarnas företagshälsovårdstjänster till sammanlagt ca 50 000 företagare.

De kostnader för företagshälsovården som företagarna anmält till Folkpensionsanstalten uppgick till ca 7 280 000 euro 2014. För dessa kostnader betalades det ut ca 4 863 000 euro i ersättningar. I siffrorna ingår statsandelarna för gårdsbesök hos lantbruksföretagare. För företagshälsovårdstjänsterna för 16 688 företagare har det sökts ersättning genom hälsovårdscentralernas redovisningsförfarande och betalats ersättning till de kommuner som är huvudmän för hälsovårdscentralerna. Vidare var det 4 721 företagare som erhöll sådana ersättningar för företagshälsovård som betalas direkt till företagaren. I siffrorna ingår de som erhöll privata hälso- och sjukvårdstjänster och de som sökte ersättning för resekostnader och första hjälpenberedskap.

En orsak till varför företagare oftare har skaffat sina företagshälsovårdstjänster av kommuner än av privata serviceproducenter kan vara att sett ur företagarens perspektiv är det besvärligare att söka ersättning för priset på den privata serviceproducentens företagshälsovårdstjänster. I samband med de tjänster som kommunen ordnar betalar företagaren själv bara den andel som Folkpensionsanstalten inte ersätter, och kommunen sörjer för att söka ersättningarna genom ett redovisningsförfarande. Till en privat serviceproducent måste företagaren betala hela priset och i efterhand söka ersättning hos Folkpensionsanstalten. Det är inte motiverat att olika regler gäller för privata och kommunala serviceproducenter i fråga om ersättningsförfarandet. Även om företagshälsovården utgör samma tjänst oberoende av om företagaren köper tjänsten av kommunen eller av en privat serviceproducent, är förfarandena för sökande och utbetalning av ersättning olika för de olika serviceproducenterna.

De totala kostnaderna för företagshälsovården för lantbruksföretagare som är försäkrade enligt lagen om pension för lantbruksföretagare uppgick 2014 till ca 5,3 miljoner euro, varav kostnaderna för utredning av lantbruksföretagarnas arbetsförhållanden uppgick till ca 2,4 miljoner euro. Kostnaderna för utredning av lantbruksföretagarnas arbetsförhållanden ersätts delvis med stöd av sjukförsäkringslagen och delvis med stöd av lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård. Ersättningen enligt sjukförsäkringslagen för en arbetsplatsutredning uppgår till 50 eller 60 procent, högst till det årliga kalkylerade maximibeloppet. Ersättningen betalas enligt den högre ersättningsprocenten, dvs. 60 procent, när företagaren har avtalat med företagshälsovården om hur upprätthållandet, uppföljningen och ett tidigt stödande av arbetsförmågan ska förverkligas. Den resterande delen av kostnaderna för gårdsbesök, högst till det årliga kalkylerade maximibeloppet, ersätts i sin helhet av statens medel, oberoende av om lantbruksföretagaren har avtalat med företagshälsovården om hur upprätthållandet, uppföljningen och det tidiga stödandet av arbetsförmågan ska genomföras. I fråga om ersättningarna för lantbruksföretagarnas gårdsbesök och arbetsplatsutredningar realiserar inte samma incitament som i fråga om övriga ersättningar inom den förebyggande företagshälsovården, där företagare med hjälp av en högre ersättningsprocent uppmuntras att tillsammans med företagshälsovården avtala om och utarbeta förfaranden för hur upprätthållandet, uppföljningen och det tidiga stödandet av arbetsförmågan ska förverkligas genom arbetsplatsens och företagshälsovårdens gemensamma åtgärder. Utveckling av företagshälsovården i en riktning som främjar arbetsförmåga och förebygger arbetsoförmåga

ökar emellertid möjligheterna att förlänga också lantbruksföretagarnas tid i arbetslivet jämfört med nuläget.

Utlämnande av uppgift om att taket för årssjälvrisk för resekostnaderna uppnåts

Självriskandelarna för reseersättningar har höjts under de senaste åren för att stävja ökningen av ersättningsutgifterna. Från ingången av 2016 har självriskandelen för en enkelresa varit 25 euro och den årliga självriskandelen 300 euro. År 2015 var den försäkrades självriskandel för en enkelresa 16 euro och den årliga självriskandelen 272 euro. Åren 2013 och 2014 var motsvarande andelar 14,25 euro och 242,25 euro. Till följd av de höjda självriskandelarna kommer antalet försäkrade för vilka det årliga taket för resekostnader överskrider att öka. Den årliga självriskandelen för resekostnader överskrider för närvarande efter 12 ersättningssgilla resor som överskrider självrisk. Ännu 2015 krävdes det 17 resor innan taket för den årliga självriskandelen uppnåddes. År 2015 var antalet försäkrade vars årliga självriskandel för reseersättningarna överskreds 66 823. Till dem betalade Folkpensionsanstalten ersättningar för över 2 miljoner resor som överskred den årliga självriskandelen.

Till den beställningscentral som sköter samordning av resor meddelar Folkpensionsanstalten för närvarande med säker e-post kunduppgifter om dem som får använda sig av en bekant taxiförare samt uppgifter om SV 67-intyg som utfärdats för reseersättningar. I intyget fastställer en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården att kunden har ett långvarigt behov av att använda taxi för resor som hänför sig behandling av en sjukdom. Folkpensionsanstalten har emellertid inte meddelat beställningscentralen om att taket för årssjälvrisk för resekostnader uppnåts trots att detta vore möjligt även på annat sätt än genom en teknisk anslutning. Praxis har varit att årssjälvriskkortet för resekostnader sänds per post till den försäkrade efter att uppnåendet av det årliga resekostnadstaket har bekräftats. Den försäkrade kan också själv följa årssjälvrisk på e-tjänsten där den försäkrade kan logga in sig genom elektronisk identifiering. Om den försäkrade har ersättningssgilla resekostnader under den tid då Folkpensionsanstalten har bekräftat att taket för årssjälvrisk uppnåts, men då den försäkrade ännu inte har erhållit årssjälvriskkortet för resekostnader, betalar den försäkrade först självrisk för sin resa själv och ansöker i efterhand om att få tillbaka självriskandel hos Folkpensionsanstalten. För att uppgiften om att taket för årssjälvrisk uppnåts ska kunna utnyttjas vid den försäkrades taxiresor omedelbart efter att uppnåendet av årssjälvrisk bekräftats, så att taxiföraren vet att den försäkrade inte själv behöver betala självriskandelen, måste Folkpensionsanstalten kunna lämna uppgiften till beställningscentralen genom en teknisk anslutning.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att sjukförsäkringslagen ändras så att företagare eller andra som utför eget arbete ska kunna köpa företagshälsovårdstjänster även av privata producenter av företagshälsovårdstjänster på det viset att företagaren eller den som utför eget arbete betalar serviceproducenten endast för den andel av kostnaderna som Folkpensionsanstalten inte ersätter. Det föreslås att Folkpensionsanstalten med företagarens samtycke ska kunna avtala om företagarens ersättning enligt sjukförsäkringslagen betalas till en privat producent av företagshälsovårdstjänster genom ett redovisningsförfarande. För närvarande ska företagare eller andra som utför eget arbete själva betala kostnaderna i sin helhet till serviceproducenten när de köper företagshälsovårdstjänster av någon annan serviceproducent än av en kommun som är huvudman för en hälsovårdscentral. För kostnaderna kan de först i efterhand söka ersättning hos Folkpensionsanstalten.

I enlighet med vad som föreslås i propositionen betalas företagarens ersättning med företagarens samtycke till den egentliga producenten av företagshälsovårdstjänsterna också när den kommun som är huvudman för hälsovårdscentralen använder sig av köpta tjänster. Företaga-

ren ingår ett avtal om företagshälsovårdstjänsterna med serviceproducenten och i avtalet avtalas det även om betalning av ersättningen. Det föreslås att företagaren ska betala endast självriskandelen av kostnaderna för företagshälsovården till den privata serviceproducenten. När det är fråga om köpta tjänster svarar den kommun som är huvudman för en hälsovårdscentral fortfarande för att de köpta tjänsterna är sådana tjänster som anges i lagstiftningen om företagshälsovård och för att de överensstämmer med avtalet om de köpta tjänsterna.

I propositionen föreslås det att lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård ändras så att betalningen av företagarens ersättning med företagarens samtycke till den privata serviceproducenten också ska gälla ersättningen för av statsandelen för kostnaderna för gårdsbesök hos lantbruksföretagare.

Syftet med propositionen är att förenhetliga förfarandena för hur ersättningen för företagarnas företagshälsovård söks och betalas ut, oberoende av om företagaren skaffar sina företagshälsovårdstjänster av en privat eller av en offentlig serviceproducent. Syftet är att underlätta och förenkla förfarandet för sökande av ersättning för företagarens företagshälsovård t.ex. så att ansökningsblanketterna är likadana oberoende av vem som producerar tjänsterna. Det redovisningsförfarande som föreslås för privata serviceproducenter motsvarar hälsovårdscentralernas redovisningsförfarande i anslutning till företagarnas företagshälsovård och delvis även betalningen av enskilda kunders sjukvårdsersättning till serviceproducenter genom ett direktersättningsförfarande. För att det ska vara möjligt att betala ersättningen till serviceproducenten, ska Folkpensionsanstalten och den privata producenten av företagshälsovårdstjänster genom ett separat avtal komma överens om villkoren för betalningen av ersättningen och för redovisningen. I avtalet mellan serviceproducenten och företagaren ska dessa också komma överens om att serviceproducenten fakturerar företagaren inte bara för självriskandelarna utan också för de kostnader som Folkpensionsanstalten inte betalar ersättning för. Företagaren ska i Folkpensionsanstaltens e-tjänst följa utvecklingen av de egna kostnaderna och ersättningarna för företagshälsovården och i samband med besök inom företagshälsovården informera serviceproducenten om de resterande kostnaderna och ersättningarna. Företagarens egen kontroll och exempelvis en till företagshälsovården medhavd realtidsutskrift gör betjäningen vid företagshälsovården snabbare och minskar behovet av att sända tilläggsfakturor till företagaren.

Eftersom det redovisningsförfarande gällande företagarens ersättning som planerats för privata producenter av företagshälsovårdstjänster är frivilligt och sannolikt framskrider med fördröjning, föreslås det att det nuvarande förfarandet där företagaren först själv betalar kostnaderna och därefter söker ersättning hos Folkpensionsanstalten ska finnas kvar vid sidan av redovisningsförfarandet. Försättningsvis ska det vara möjligt för företagaren att själv söka ersättning för resor i anslutning till företagshälsovården och för kostnaderna för sådan första hjälpenberedskap som företagshälsovården i arbetsplatsutredningen ansett vara nödvändig, och som företagaren betalat till någon annan aktör än den egna företagshälsovården.

I propositionen föreslås också att statsandelen enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård är högst 40 procent av maximibeloppet per företagare. Målet är att storleken på den statliga ersättningen ska stödja utarbetandet och användningen av ett förfarande för upprätthållande, uppföljning och ett tidigt stödjande av arbetsförmågan i syfte att främja arbetsförmåga och förebygga arbetsoförmåga hos lantbruksföretagare.

I propositionen föreslås det att Folkpensionsanstalten ska få rätt att öppna en teknisk anslutning till den beställningscentral som sköter samordning av resor för att lämna ut sådana uppgifter som Folkpensionsanstalten redan för närvarande har rätt att lämna ut på annat sätt än genom en teknisk anslutning. Avsikten är att uppgiften om att det årliga taket för resekostna-

der uppnått snabbare än i dagens läge ska nå alla aktörer som behöver informationen, så att den försäkrade kan dra nytta av det utan dröjsmål.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

I propositionen föreslås det att lantbruksföretagare som inte har avtalat med företagshälsovården om förfaranden och åtgärder för upprätthållande, uppföljning och ett tidigt stödjande av arbetsförmågan ska svara för en andel på 10 procent av kostnaderna för gårdsbesök som uppgår högst till det maximibelopp som fastställts av Folkpensionsanstalten. Till följd av detta minskar de ersättningar som av statens medel betalas till lantbruksföretagare något. I övrigt bedöms de föreslagna ändringarna inte ha några direkta konsekvenser i fråga om de ersättningsbelopp som betalas för företagarnas företagshälsovård.

År 2015 var antalet försäkrade vars årliga självriskandel för reseersättningarna överskreds 66 823. Till dem betalade Folkpensionsanstalten ersättningar för över 2 miljoner resor som överskred den årliga självriskandelen. De ändringar som föreslås i propositionen inverkar inte på beloppet av de reseersättningar som betalas till de försäkrade.

3.2 Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna har inte några betydande konsekvenser för Folkpensionsanstaltens arbetsmängd när det gäller att verkställa ersättningarna. Betalningen av ersättningen för företagarnas företagshälsovård till en privat serviceproducent enligt serviceproducentens redovisning ökar Folkpensionsanstaltens arbetsmängd när det gäller handledning och rådgivning samt i fråga om avtalsförfarandet. Dessutom måste Folkpensionsanstalten göra ändringar såväl i de datasystem som gäller företagshälsovården som i systemet för behandling av företagarnas ersättningar.

Den försäkrade kan dra nytta av att taket för årssjälvrisk för reseersättningarna uppnått fortare än i det nuvarande systemet eftersom uppgiften om att taket för årssjälvrisk för den försäkrades reseersättningar uppnått kan lämnas genom en teknisk anslutning till den som sköter samordningen av resorna. Ändringen minskar Folkpensionsanstaltens arbetsbörda och ökar kundbelåtenheten, eftersom den försäkrade, efter att taket för årssjälvrisk uppnått, inte längre behöver betala självriskandelen för sina resor och i efterhand söka ersättning hos Folkpensionsanstalten. För att den föreslagna ändringen ska kunna verkställas krävs att det skapas ett sådant tekniskt system att Folkpensionsanstalten kan öppna uppgifterna om dem vars tak för de årliga resekostnaderna uppnått för den serviceproducent som fungerar som beställningscentral.

3.3 Samhälleliga konsekvenser

De föreslagna ändringarna underlättar ersättningsförfarandet avseende företagarnas företagshälsovård i och med att företagaren inte längre själv behöver söka ersättning för kostnaderna för företagshälsovården när serviceproducenten är en privat aktör. Folkpensionsanstalten betalar ersättningen direkt till producenten av företagshälsovårdstjänster. Förutsättningen är att företagaren och serviceproducenten har kommit överens om detta i avtalet om företagshälsovård. I avtalet eller dess bilaga ska det avtalas om att företagaren samtycker till att den ersättning som företagaren har rätt till betalas till serviceproducenten. Dessutom ska Folkpensionsanstalten och den privata producenten av företagshälsovårdstjänster ingå ett avtal bl.a. om villkoren för redovisningsförfarandet. Det föreslås att med företagarens samtycke ska Folkpensionsanstalten kunna betala ersättningen även till sådana privata serviceproducenter som

en kommun som är huvudman för en hälsovårdscentral har ingått ett avtal om köp av tjänster med.

Det är möjligt att de föreslagna ändringarna bidrar till att företagare söker sig till företagshälsovårdstjänster i högre grad än i dagens läge. Beträffande lantbruksföretagare kan de föreslagna ändringarna öka antalet lantbruksföretagare som tillsammans med företagshälsovården avtalar om och utarbeter en plan för hur upprätthållandet, uppföljningen och det tidiga stödjandet av arbetsförmågan ska genomföras. De föreslagna ändringarna främjar inte bara företagarernas och lantbruksföretagarnas hälsa och arbetsförmåga utan ändringarna har också en förlängande verkan på deras tid i arbetslivet.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten. I samband med beredningen har man hört centrala arbetstagar- och företagarorganisationer. Till den del som propositionen gäller direktersättning till privata företagshälsovårdsproducenter för företagares företagshälsovård har frågan också behandlats i delegationen för företagshälsovård.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Sjukförsäkringslagen

13 kap. Ersättningar som hänför sig till företagshälsovård

10 §. *Betalning av ersättning till andra än arbetsgivare.* Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., i vilket det föreskrivs att det med samtycke av företagaren eller den som utför eget arbete ska vara möjligt för Folkpensionsanstalten att avtala om att ersättningen för företagshälsovården betalas till serviceproducenten enligt ett direktersättningsförfarande. Med tanke på betalningarna ska Folkpensionsanstalten och den privata producenten av företagshälsovårdstjänster komma överens om villkoren för redovisningsförfarandet. Bestämmelser om direktersättningsförfarandet finns i det föreslagna nya 2 mom. i 15 kap. 9 § i sjukförsäkringslagen.

I gällande 10 § 2 mom. föreskrivs att närmare bestämmelser om utbetalning av ersättning till serviceproducenter kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Det föreslås att 2 mom. blir ett nytt 3 mom. i oförändrad form.

15 kap. Verkställighet

5 §. *Ansökan om ersättning för företagshälsovård.* I paragrafens gällande 2 mom. föreskrivs att kommunen inom sex månader från det att företagshälsovård givits ska lämna redovisning för kostnaderna för företagshälsovårdstjänsterna. Det föreslås att momentet ändras så att inte bara kommunen, utan också privata producenter av företagshälsovårdstjänster samt yrkesutövare ska lämna redovisning till Folkpensionsanstalten inom sex månader efter att tjänsterna tillhandahållits.

9 §. *Direktersättningsförfarande.* Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., i vilket det föreskrivs om betalning av ersättning för företagshälsovård till en privat serviceproducent när en företagare har köpt sådana företagshälsovårdstjänster som anges i lagen om företagshälsovård och som det avtalats om i avtalet om företagshälsovård av en privat producent av företagshälsovårdstjänster eller av en yrkesutövare enligt 7 § 1 mom. i lagen om företagshälsovård. Serviceproducenten fakturerar företagaren för den andel av kostnaderna som Folkpensionsanstalten inte betalar ersättning för. Det föreslås att Folkpensionsanstalten med företagarens samtycke ska kunna betala ersättningen för företagarens företagshälsovård till en privat producent av företagshälsovårdstjänster, i enlighet med producentens redovisning, på det sätt som det särskilt har avtalats i avtalet mellan Folkpensionsanstalten och den privata producenten av företagshälsovårdstjänster.

Den ändring som gäller betalningen av ersättning gäller också sådan i lagstiftningen om företagshälsovård avsedd företagshälsovård som en kommun som är huvudman för en hälsovårdscentral ordnar i form av köpta tjänster och som kommunen är skyldig att ordna. Det ändrade förfarandet för betalning av ersättning tillämpas alltid när det är fråga om köpta tjänster. Företagaren ska enligt förslaget ingå ett avtal om företagshälsovård med en privat serviceproducent och ge samtycke till att ersättningen betalas till den privata serviceproducenten.

Den privata serviceproducenten ska i enlighet med 5 § 2 mom., som föreslås bli ändrat, lämna redovisning till Folkpensionsanstalten inom loppet av sex månader. Tidsfristen börjar löpa när företagshälsovårdstjänsterna har givits.

I gällande 2 mom. föreskrivs det att Folkpensionsanstalten inte ger den försäkrade ett beslut om direktersättningsförfarandet om den försäkrade inte särskilt yrkar det. Det föreslås att momentet blir 3 mom., och att det ändras så att en hänvisning till det nya 2 mom. tas in i momentet utöver den existerande hänvisningen till 1 mom.

19 kap. Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

10 §. Teknisk anslutning. I paragrafens 1 mom. anges det vilka av de uppgifter som Folkpensionsanstalten har rätt att lämna ut i enlighet med 19 kap. i sjukförsäkringslagen som kan lämnas ut genom en teknisk anslutning. Det föreslås att det till momentet fogas en hänvisning till 5 § 1 mom. 5 punkten i samma kapitel. Enligt den punkten har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra rättigheter att få uppgifter rätt att lämna ut uppgifter om en persons för- och släktnamn, uppgifter om att personen är medlem av en arbetsplatskassa och om att han eller hon är försäkrad till den som med stöd av ett avtal om tillhandahållande av tjänster för samordning av resor sköter samordning av resor. Förutsatt att personen är försäkrad kan Folkpensionsanstalten dessutom med stöd av 5 punkten till den som med stöd av ett avtal sköter samordning av resor lämna den försäkrades adress, uppgifter om uppnående av den årliga självriskandelen för resekostnader samt andra uppgifter om den försäkrade som är nödvändiga för förmedlingen av resor.

1.2 Lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård

1 §. I paragrafen föreskrivs det om ersättning av statens medel för kostnader för ett gårdsbesök eller en arbetsplatsutredning som hör till lantbruksföretagarens företagshälsovård samt om ersättande och finansiering av verksamheten inom centralenheten för lantbruksföretagares företagshälsovård.

Enligt det gällande 2 mom. ersätts av statens medel högst den kostnad som ligger till grund för det maximibelopp per företagare och år som Folkpensionsanstalten med stöd av 13 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen fastställer årligen. Från kostnaden avdras den ersättning som betalas enligt sjukförsäkringslagen. Enligt förslaget ska det fogas en ny bestämmelse till 2 mom. enligt vilken det av statens medel ersätts högst 40 procent av maximibeloppet per företagare.

2 §. I paragrafen föreskrivs det om utbetalning av ersättningar. Enligt den gällande paragrafen beviljas och utbetalas ersättningar som avses i denna lag av Folkpensionsanstalten. Om företagshälsovårdstjänsterna produceras av en kommun eller en samkommun, ersätts kommunen eller samkommunen för kostnaderna för gårdsbesök eller arbetsplatsutredningar i enlighet med en redovisning från respektive kommun eller samkommun. Om tjänsterna produceras av en sådan producent av företagshälsovårdstjänster som avses i 7 § 2 eller 3 punkten i lagen om företagshälsovård, ersätts lantbruksföretagaren för kostnaderna för gårdsbesök eller arbetsplatsutredningar på ansökan. I fråga om sökande av ersättning tillämpas vad som i 15 kap. 5 § i sjukförsäkringslagen föreskrivs om ansökan om ersättning för företagshälsovård.

Det föreslås att förfarandet för utbetalning av ersättningar förenhetligas så att antingen lantbruksföretagaren eller med lantbruksföretagarens samtycke producenten av företagshälsovårdstjänster kan söka ersättning hos Folkpensionsanstalten, oberoende av om lantbruksföretagaren har skaffat sina företagshälsovårdstjänster av en privat eller av en offentlig serviceproducent. Ersättningen utbetalas antingen till serviceproducenten eller direkt till lantbruksföretagaren med iakttagande av vad som i 15 kap. 5 § i sjukförsäkringslagen föreskrivs om ansökan om ersättning för företagshälsovård.

2 Ikraftträdande

Till de delar som gäller 19 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen avses lagen träda i kraft den 1 januari 2017, så att uppgiften om att taket för årssjälvrisker för resekostnaderna uppnåtts ska kunna utnyttjas vid de försäkrades taxiresor genast från ingången av året. Den årliga självrisken för resekostnaderna gäller kalenderårsvis. För försäkrade som behöver företa flera sådana resor per vecka som ersätts från sjukförsäkringen kan taket för årssjälvrisker uppnås redan inom loppet av några veckor. Till övriga delar föreslås lagarna träda i kraft den 1 januari 2018. På det sättet kan man reservera tillräckligt med tid för de ändringar som till följd av lagförslaget behöver göras i de datasystem som används för ersättningar för företagshälsovård. Lagändringarna tillämpas på ersättande av sådana kostnader för företagshälsovård som uppkommer den 1 januari 2018 eller därefter.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 15 kap. 5 § 2 mom., 15 kap. 9 § 2 mom. och 19 kap. 10 § 1 mom., av dem 15 kap. 9 § 2 mom. sådant det lyder i lag 890/2006, samt *fogas* till 13 kap. 10 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., och till 15 kap. 9 §, sådan den lyder i lag 890/2006, ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. blir 3 mom., som följer:

13 kap.

Ersättningar som hänför sig till företagshälsovård

10 §

Betalning av ersättning till andra än arbetsgivare

Om företagshälsovårdstjänster enligt 2 § för företagare eller andra personer som utför eget arbete har ordnats på det sätt som avses i 7 § 1 mom. i lagen om företagshälsovård, kan Folkpensionsanstalten med samtycke av arbetsgivaren avtala om att ersättningen betalas till serviceproducenten enligt det direktersättningsförfarande som avses i 15 kap. 9 § 2 mom. Om tjänsterna har ordnats på det sätt som avses i 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen om företagshälsovård, är ett villkor dessutom att det är fråga om tjänster som en kommun som är huvudman för en hälsovårdscentral har ordnat i form av köpta tjänster.

15 kap.

Verkställighet

5 §

Ansökan om ersättning för företagshälsovård

Kommunen eller serviceproducenten ska inom sex månader från det att företagshälsovårdstjänsterna givits lämna redovisning till Folkpensionsanstalten för sådana kostnader för företagshälsovård som avses i 13 kap. 8 § och 10 § 2 mom.

9 §

Direktersättningsförfarande

Om företagare eller andra som utför eget arbete i enlighet med 7 § 1 mom. 2 eller 3 punkten i lagen om företagshälsovård har köpt företagshälsovårdstjänster som ersätts enligt 13 kap. i denna lag av en privat serviceproducent eller av en yrkesutövare eller i enlighet med 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen om företagshälsovård av en hälsovårdscentral, som har skaffat tjänsterna i form av köpta tjänster, kan ersättningen med samtycke av företagaren eller den som utför eget arbete betalas till serviceproducenten på basis serviceproducentens redovisning i enlighet med vad som avtalats särskilt. Ersättningen utgör högst det belopp som Folkpensionsanstalten hade varit skyldig att betala i motsvarande ersättning till sådana företagare eller andra personer som utför eget arbete som avses i 13 kap. 2 §.

Om ersättning enligt denna lag betalas till apoteket eller serviceproducenten i enlighet med 1 eller 2 mom., ges den försäkrade inte något skriftligt beslut om betalning av ersättningen. Ett beslut ska dock ges, om den försäkrade yrkar det. Yrkandet ska framställas inom sex månader från det att läkemedlet köptes eller tjänsten tillhandahölls.

19 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

10 §

Teknisk anslutning

Utöver vad som föreskrivs i 29 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Folkpensionsanstalten rätt att på de villkor som anges i momentet öppna en teknisk anslutning till sådana uppgifter i sina personregister som den med stöd av 5 § 1 mom. 2—5 punkten, 2 mom. eller 6 § i detta kapitel har rätt att utlämna till de mottagare som avses i paragraferna.

Denna lag träder i kraft den
den 1 januari 2017.

20 . Lagens 19 kap. 10 § träder dock i kraft redan

2.

Lag

om ändring av 1 och 2 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984) 1 § 2 mom. och 2 §, sådana de lyder i lag 817/2008, som följer:

1 §

Av statens medel ersätts högst den kostnad som ligger till grund för det maximibelopp per företagare och år som Folkpensionsanstalten med stöd av 13 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen fastställer årligen. Från kostnaden avdras den ersättning som betalas enligt sjukförsäkringslagen. Av statens medel ersätts dock högst 40 procent av maximibeloppet per företagare.

2 §

Ersättningar som avses i denna lag beviljas och utbetalas av Folkpensionsanstalten. Ersättningen betalas antingen till serviceproducenten eller till lantbruksföretagaren med iakttagande av vad som i 15 kap. 5 § i sjukförsäkringslagen föreskrivs om ansökan om ersättning för företagshälsovård.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 29 september 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila

1.

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 15 kap. 5 § 2 mom., 15 kap. 9 § 2 mom. och 19 kap. 10 § 1 mom., av dem 15 kap. 9 § 2 mom. sådant det lyder i lag 890/2006, samt *fogas* till 13 kap. 10 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., och till 15 kap. 9 §, sådan den lyder i lag 890/2006, ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. blir 3 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

Ersättningar som hänför sig till företags- hälsovård

10 §

*Betalning av ersättning till andra än arbets-
givare*

Om företagshälsovårdstjänster enligt 2 § för företagare eller andra personer som utför eget arbete har ordnats på det sätt som avses i 7 § 1 mom. i lagen om företagshälsovård, kan Folkpensionsanstalten med samtycke av arbetsgivaren avtala om att ersättningen betalas till serviceproducenten enligt det direktersättningsförfarande som avses i 15 kap. 9 § 2 mom. Om tjänsterna har ordnats på det sätt som avses i 7 § 1 mom. I punkten i lagen om företagshälsovård, är ett villkor dessutom att det är fråga om tjänster som en kommun som är huvudman för en hälsovårdscentral har ordnat i form av köpta tjänster.

Gällande lydelse

15 kap.

Verkställighet

5 §

Ansökan om ersättning för företagshälsovård

Kommunen skall inom sex månader från det företagshälsovård givits lämna redovisning till Folkpensionsanstalten för kostnader för företagshälsovård enligt 13 kap. 8 §.

9 §

Direktorsättningsförfarande

Om ersättning enligt denna lag med stöd av 1 mom. betalas till apoteket eller serviceproducenten, ges den försäkrade inte ett skriftligt beslut om betalning av ersättningen. Ett beslut skall dock ges, om den försäkrade yrkar det. Yrkandet skall framställas inom sex månader från det att läkemedlet köptes eller tjänsten tillhandahölls.

Föreslagen lydelse

15 kap.

Verkställighet

5 §

Ansökan om ersättning för företagshälsovård

Kommunen eller serviceproducenten ska inom sex månader från det att företagshälsovårdstjänsterna givits lämna redovisning till Folkpensionsanstalten för sådana kostnader för företagshälsovård som avses i 13 kap. 8 § och 10 § 2 mom.

9 §

Direktorsättningsförfarande

Om företagare eller andra som utför eget arbete i enlighet med 7 § 1 mom. 2 eller 3 punkten i lagen om företagshälsovård har köpt företagshälsovårdstjänster som ersätts enligt 13 kap. i denna lag av en privat serviceproducent eller av en yrkesutövare eller i enlighet med 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen om företagshälsovård av en hälsovårdscentral, som har skaffat tjänsterna i form av köpta tjänster, kan ersättningen med samtycke av företagaren eller den som utför eget arbete betalas till serviceproducenten på basis serviceproducentens redovisning i enlighet med vad som avtalats särskilt. Ersättningen utgör högst det belopp som Folkpensionsanstalten hade varit skyldig att betala i motsvarande ersättning till sådana företagare eller andra personer som utför eget arbete som avses i 13 kap. 2 §.

Om ersättning enligt denna lag betalas till apoteket eller serviceproducenten i enlighet med 1 eller 2 mom., ges den försäkrade inte något skriftligt beslut om betalning av ersättningen. Ett beslut ska dock ges, om den försäkrade yrkar det. Yrkandet ska framställas inom sex månader från det att läkemedlet köptes eller tjänsten tillhandahölls.

Gällande lydelse

19 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

10 §

Teknisk anslutning

Utöver vad som föreskrivs i 29 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Folkpensionsanstalten rätt att på de villkor som anges i momentet öppna en teknisk anslutning till sådana uppgifter i sina personregister som den med stöd av 5 § 1 mom. 2, 3 och 4 punkten samt 2 mom. och 6 § i detta kapitel har rätt att utlämna till de mottagare som avses i paragraferna.

Föreslagen lydelse

19 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

10 §

Teknisk anslutning

Utöver vad som föreskrivs i 29 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Folkpensionsanstalten rätt att på de villkor som anges i momentet öppna en teknisk anslutning till sådana uppgifter i sina personregister som den med stöd av 5 § 1 mom. 2—5 punkten, 2 mom. eller 6 § i detta kapitel har rätt att utlämna till de mottagare som avses i paragraferna.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 19 kap. 10 § träder dock i kraft redan den 1 januari 2017.

2.

Lag

om ändring av 1 och 2 § i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984) 1 § 2 mom. och 2 §, sådana de lyder i lag 817/2008, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Av statens medel ersätts högst den kostnad som ligger till grund för det maximibelopp per företagare och år som Folkpensionsanstalten med stöd av 13 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen fastställer årligen. Från kostnaden avdras den ersättning som betalas enligt sjukförsäkringslagen.

2 §

Ersättningar som avses i denna lag beviljas och utbetalas av Folkpensionsanstalten. Om företagshälsovårdstjänsterna produceras av en kommun eller en samkommun, ersätts kommunen eller samkommunen för kostnaderna för gårdsbesök eller arbetsplatsutredningar i enlighet med en redovisning från respektive kommun eller samkommun. Om tjänsterna produceras av en sådan producent av företagshälsovårdstjänster som avses i 7 § 2 eller 3 punkten i lagen om företagshälsovård, ersätts lantbruksföretagaren för kostnaderna för gårdsbesök eller arbetsplatsutredning på ansökan. I fråga om sökande av ersättning tillämpas vad som i 15 kap. 5 § i sjukförsäkringslagen föreskrivs om ansökan om ersättning för företagshälsovård.

Föreslagen lydelse

1 §

Av statens medel ersätts högst den kostnad som ligger till grund för det maximibelopp per företagare och år som Folkpensionsanstalten med stöd av 13 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen fastställer årligen. Från kostnaden avdras den ersättning som betalas enligt sjukförsäkringslagen. *Av statens medel ersätts dock högst 40 procent av maximibeloppet per företagare.*

2 §

Ersättningar som avses i denna lag beviljas och utbetalas av Folkpensionsanstalten. *Ersättningen betalas antingen till serviceproducenten eller till lantbruksföretagaren med iakttagande av vad som i 15 kap. 5 § i sjukförsäkringslagen föreskrivs om ansökan om ersättning för företagshälsovård.*

Denna lag träder i kraft den 20 .